

Копія

ВАРАСЬКА МІСЬКА РАДА
ВАРАСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 5 ВАРАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(ВАРАСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 5)

НАКАЗ

м. Вараш

19.09.2025

№157

Про організацію роботи щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми у закладі освіти у 2025-2026 навчальному році

На виконання Закону України “Про освіту”, Закону України «Про запобігання і протидію домашньому насильству», листа МОН України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню) від 18 грудня 2018 року № 2657 VIII”, наказу МОН “Про деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти” № 1646 від 28.12.2019, Указу президента України №195/2020 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі», листа Міністерства освіти і науки України від 20.03.2020 № 6/480-20 “Про план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти”, Указу Президента № 64/2022 від 24.02.2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми” № 3792-IX від 06.06.2024 року (документ набрав чинності 06.10.2024), з метою створення безпечного освітнього середовища, запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми, сприяння реалізації прав осіб, постраждалих від насильства та ефективного реагування на факти насильства в закладах освіти

НАКАЗУЮ:

1. Керівнику та працівникам Вараського ліцею №5 у роботі щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми у навчальному закладі керуватися Законом України “Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми” № 3792-IX від 06.06.2024 року, постановою Кабінету Міністрів України від 04.06.2025р. №658 «Про затвердження

Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми».

2. Затвердити:

2.1. Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми відповідно до Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми (додається).

2.2. План заходів щодо запобігання випадкам насильства та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми на 2025-2026 навчальний рік (додається).

2.3. Форму первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (додається).

2.4. Склад постійно діючої комісії з розслідування випадків запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми у Вараському ліцеї №5 (додається).

2.5. Анкету анонімного опитування для дітей (додається).

3. Відповідальним особам (згідно з додатком) забезпечити реалізацію Плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми

4. Призначити заступника директора з виховної роботи Ходаріну І.Є. уповноваженою особою для здійснення невідкладних заходів реагування у випадках виявлення фактів насильства та отримання заяв/повідомлень від батьків, або осіб, що їх замінюють, постраждалої дитини чи інших осіб..

5. Соціальному педагогу Марангос-Гададі А.Д., психологу ліцею Комар Н.А.:

5.1. Забезпечувати соціально-психологічний супровід здобувачів освіти, постраждалих від жорстокого поводження чи насильства.

5.2. Вчасно повідомляти адміністрацію навчального закладу та відповідні уповноважені підрозділи органів Національної поліції України, Службу у справах дітей про випадки насильства.

5.3. Довести до відома батьків, або осіб, що їх замінюють, здобувачів освіти, педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу щодо їх обов'язку повідомляти про випадки насильства, учасниками або свідками яких вони стали, або підозрюють про його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

5.4. Надавати методичні рекомендації/матеріали для проведення виховних заходів, спрямованих на запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми.

6. Класним керівникам 1-11 класів:

6.1. Нести персональну відповідальність за дотриманням законодавства щодо захисту суспільної моралі, попередження випадків жорстокості та насильства серед неповнолітніх, активізувати діяльність, спрямовану на розвиток духовності та зміцнення моралі у дітей;

6.2. Проводити виховні години у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, що спрямовані на захист прав та інтересів осіб, які постраждали від такого насильства;

6.3. У разі виявлення ознак чи факторів, що можуть вказувати на домашнє насильство, складні життєві обставини, жорстоке поводження з дитиною або ризику щодо їх виникнення стосовно дитини, повідомити керівникові закладу освіти, заступникам директора чи соціальному педагогу таку інформацію, з метою планування подальших дій щодо заходів з надання медичної, психологічної або іншої допомоги постраждалому.

7. Заступнику директора з виховної роботи Ходаріній І. Є. розмістити на інформаційному стенді та на офіційному веб-сайті Вараського ліцею №5 контактну інформацію уповноваженої особи закладу, організацій та установ, служб підтримки постраждалих осіб, до яких слід звернутися у випадку насильства та жорстокого поводження з дітьми.

8. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Директор

(підпис)

Руслан ПАШКО

Директор

Руслан ПАШКО

01.10.2025

**ЗГІДНО З
ОРИГІНАЛОМ**

ПОЛОЖЕННЯ
про запобігання насильству та
унеможливлення жорстокого поводження
з дітьми у Вараському ліцеї №5

Вступ

Відповідно до Закону України «Про освіту», Конвенції ООН про права дитини, Закону України «Про охорону дитинства», Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми» від 06.10.2024, у Вараському ліцеї №5 розроблено політику запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми, яка регулює стосунки між усіма учасниками освітнього процесу щодо питання захисту дітей від насильства та зловживань з боку однолітків і дорослих (батьків, опікунів або працівників ліцею). Політика закладу спирається на Статут Вараського ліцею №5 Вараської міської ради №5200-П-11 (затверджено ВМР від 16.08.2023р. №2013-РР-VIII), правил поведінки та відповідає чинному законодавству (стаття 173-4 кодексу України про адміністративні правопорушення).

Мета політики запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми:

- створення у Вараському ліцеї №5 (далі Ліцей) безпечного освітнього середовища;
- визначення та реалізація необхідних заходів, способів і методів запобігання виникненню насильства та жорстокого поводження з дітьми та (або) потенційних ризиків його виникнення;
- виявлення випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми та (або) потенційних ризиків їх виникнення;
- визначення та реалізація необхідних заходів і методів вирішення ситуацій насильства та жорстокого поводження з дітьми та (або) потенційних ризиків їх виникнення.

Завдання політики:

- Вивчити умови в ліцеї для створення безпечного освітнього середовища, що включає психологічну та фізичну безпеку учасників освітнього процесу.
- Визначити стан, причини і передумови поширення насильства та жорстокого поводження з дітьми в ліцеї.
- Підвищити рівень поінформованості учасників освітнього процесу про насильство та жорстоке поводження з дітьми.

– Формувати вміння асертивної поведінки та усвідомлення насильства як порушення прав людини.

– Формувати в учасників освітнього процесу нетерпиме ставлення до насильницьких моделей поведінки.

– Скласти доступний алгоритм реагування та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми.

– Сформулювати конкретні рекомендації учням, педагогічним працівникам, адміністрації ліцею, батькам щодо організації безпечного середовища в закладі освіти.

Пріоритети та цілі політики:

- взаєморозуміння;
- взаємоповага;
- дружня атмосфера;
- верховенство права;
- толерантність;
- постійний розвиток;
- активна життєва позиція;
- здоровий спосіб життя;
- людяність;
- порядність;
- повага до приватного життя;
- мир;
- єдина країна.

Принципи політики:

- недискримінація за будь-якими ознаками;
- ненасильницька поведінка в міжособистісних стосунках;
- партнерство та підтримка між педагогічним колективом ліцею і батьками (законними представниками) малолітнього чи неповнолітнього здобувача освіти;
- особистісно-орієнтований підхід до кожної дитини;
- розвиток емоційного інтелекту учасників освітнього процесу;
- гендерна рівність;
- демократичність в прийнятті рішень.

– Розділ I

Поняття «насильства» та його ознаки

До запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми в ліцеї належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщенні навчального закладу та на прилеглих територіях (включно з навчальними приміщеннями, приміщеннями для занять спортом, проведення заходів, коридорами, роздягальнями, вбиральнями, їдальнею тощо) та (або) за межами ліцею під час заходів, передбачених освітньою програмою, планом

- вжити невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу;
- за потреби надати домедичну допомогу та викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги;
- звернутись (за потреби) до територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України;
- повідомити директора ліцею та принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною насильства.

Розділ II

Запобігання та протидія насильству в ліцеї

Діяльність щодо запобігання та протидії насильству в ліцеї є постійним системним процесом, спрямованим на досягнення мети та завдань антинасильницької політики.

Діяльність щодо запобігання та протидії насильству в закладі відображається в плані заходів, спрямованих на запобігання та протидію насильству в ліцеї (далі - План).

Розроблення, затвердження та оприлюднення Плану забезпечує директор ліцею в межах наданих йому повноважень щодо створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації.

Планування відповідних заходів здійснюється за результатами моніторингу стану освітнього середовища у навчальному закладі.

Заплановані заходи:

-спрямовуються на задоволення потреб ліцею у створенні безпечного освітнього середовища;

-залучення до їх виконання всіх учасників освітнього процесу.

-до заходів, спрямованих на запобігання та протидію насильству в ліцеї, належать заходи щодо організації належних заходів безпеки відповідно до законодавства (пост охорони, відеоспостереженням за місцями загального користування тощо); організації безпечного користування мережею Інтернет під час освітнього процесу; контролю за використанням засобів електронних комунікацій малолітніми чи неповнолітніми здобувачами освіти під час освітнього процесу.

Розділ III.

Моніторинг реалізації політики запобігання насильству та

унеможливлення жорстокого поводження з дітьми

1. Директор призначає відповідальну особу за реалізацію політики запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми та здійснення моніторингу її реалізації.

2. Відповідальна особа відповідає за реалізацію політики запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми в закладі, реагування на будь-які сигнали щодо її порушення, внесення пропозицій щодо змін до політики, доведення результатів моніторингу та реалізації політики до всіх учасників освітнього процесу.

3. Загальний моніторинг рівня реалізації політики запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми (використовується метод анкетування, опитування тощо) проводиться двічі на рік.

4. Під час проведення загального моніторингу працівники ліцею можуть подавати пропозиції стосовно внесення змін до політики запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми та повідомляти про порушення її вимог на території закладу освіти.

5. На основі результатів анкет працівників навчального закладу відповідальна особа готує звіт та передає його директору ліцею.

6. Враховуючи результати моніторингу, директор ліцею та відповідальна особа вносять необхідні зміни до політики запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми та ознайомлюють з ними учасників освітнього процесу.

Функціональні обов'язки відповідальної особи за реалізацію та здійснення моніторингу політики запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми.

1. Отримує повідомлення про ризики для дітей, випадки насильства та реєструє заяви в окремому журналі.

2. Двічі на рік проводить загальний моніторинг рівня реалізації політики запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми учасниками освітнього процесу, надає пропозиції щодо внесення можливих змін до цієї політики закладу.

3. Готує звіт за результатами анкет працівників закладу та подає його директору ліцею.

4. Надає методичні рекомендації для педагогічних працівників щодо створення безпечного освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації.

5. Проводить роз'яснювальну роботу з батьками, учнями щодо положень політики запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми, надає інформацію про зміни.

6. Інформує (у разі потреби) компетентні установи (поліцію, соціальні служби) про випадки порушення безпеки дітей (ризики, загрози, насильство).

Керівник або уповноважена особа:

Директор сприяє створенню безпечного освітнього середовища в ліцеї та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які стали жертвами насильства, вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу/насильства.

Здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію насильству та булінгу (цькуванню) в ліцеї. Проводять інформаційно-просвітницькі заходи з учасниками освітнього процесу з питань запобігання та протидії насильству/булінгу. Створює комісію по розгляду звернень та скарг щодо випадків булінгу та домашнього насильства, до складу якої включає працівника ювенальної превенції.

Комісія працює відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 «Про деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти».

Розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування; скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та відповідних заходів реагування.

Забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування)/насильства.

Повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування)/насильства у навчальному закладі (відповідальність за неповідомлення про факт булінгу/насильства лежить лише на керівникові закладу).

Психологічна служба (психолог/соціальний педагог):

Забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг/насильство, стали його свідками або постраждали від булінгу/насильства, веде облік випадків та оформлення документації, згідно цього Положення;

Забезпечує реалізацію просвітницького напрямку всіх учасників освітнього процесу шляхом організації тематичних заходів, бесід - консультацій з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії.

Педагогічні та інші працівники ліцею:

Забезпечують здобувачам освіти захист під час освітнього процесу від будь - яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю;

Повідомляють директора/уповноважену особу про факти насильства та булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб;

Сприяють у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування) та насильства;

Виконують рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків насильства та булінгу (цькування) у ліцеї.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу.

Здобувачі освіти мають право на:

- якісну освіту;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення;

- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;

- особисту або через своїх законних представників участь у громадському самоврядуванні та управлінні навчальним закладом;

- безпечні та нешкідливі умови навчання і праці;

- повагу людської гідності;

- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувачам освіти;

- отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від насильства та булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування).

Здобувачі освіти зобов'язані:

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;

- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку ліцею;

- повідомляти керівництво навчального закладу про факти булінгу (цькування) та насильства стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

Працівники, які залучаються до освітнього процесу

Мають право на:

- захист професійної честі і гідності;

- захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

Зобов'язані:

- дотримуватися педагогічної етики;

- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;

- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

- формувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України;

- формувати у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами; захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувачів

освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території навчальних закладів алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам; додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, виконувати свої посадові обов'язки; повідомляти директора про факти всіх форм насильства стосовно здобувачів освіти, педагогічних, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

Батьки здобувачів освіти мають право:

- отримувати інформацію про діяльність ліцею, у тому числі - щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від насильства/булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили насильство/булінг (цькування).

- про результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у навчальному закладі та його освітньої діяльності;

- подавати заяву про випадки насильства/булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;

- вимагати повного та неупередженого розслідування випадків насильства/булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

Зобов'язані:

- виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;

- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;

- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;

- формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;

- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

- сприяти у проведенні розслідування щодо випадків насильства/булінгу (цькування); виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду таких випадків та інше, що сприятиме покращенню виправлення ситуації, що призвела до насильства/булінгу.

Відповідальність осіб, причетних до насильства/булінгу (цькування)

Відповідальність за насильство/булінг (цькування) встановлена статтею 173 п.4 Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту: Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають

у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення директором закладу уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки насильства/булінгу (цькування) учасника освітнього процесу – тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.

Напрями реалізації та показники виконання вимог політики запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми

1. У ліцеї запроваджено політику запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми, яка містить мету, завдання, цілі та принципи.

2. Порядок надання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки насильства, де зазначено етапи діяльності в разі, коли дитина стала жертвою насильства або її безпеці загрожують незнайомі люди, члени родини чи працівники закладу освіти.

3. Правила захисту особистих даних, які визначають методи збереження та поширення інформації про дітей.

4. Правила захисту зображень дітей, які визначають, чи можна знімати дітей на фото або відео та поширювати їх зображення.

5. Правила доступу дітей до мережі Інтернет і їх захисту від шкідливих матеріалів, розміщених у ній.

6. Принципи безпечних відносин між працівниками навчального закладу та дітьми, включно з повним описом поведінки, яка є неприйнятною при спілкуванні з дітьми.

Навчальний заклад проводить навчання педагогічних працівників з питань захисту дітей від насильства та надання їм допомоги в небезпечних ситуаціях

1. Усі працівники ліцею ознайомлені з політикою запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми.

2. Усі працівники ліцею знають, як розпізнати чинники ризику й ознаки насильства проти дітей, а також правові аспекти захисту дітей (обов'язковість втручання для залучення працівників правоохоронних органів).

3. У закладі розроблені Методичні рекомендації для педагогічних працівників щодо створення безпечного освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації.

Навчальний заклад проводить просвітницьку роботу з батьками з питань реагування на випадки насильства.

На вебсайті ліцею є вся необхідна інформація для батьків:

1. План заходів, спрямованих на запобігання та протидію насильству на навчальний рік.

2. Форма первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини.

3. Анкета анонімного опитування для дітей.

4. Склад комісії з розслідування випадків запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми у Вараському ліцеї №5.

5. Телефони довіри щодо насильства та з питань запобігання насильству.

Дитяча лінія 116 111 або 0 800 500 225 (з 12.00 до 16.00)

Гаряча телефонна лінія щодо булінгу 116 000

Гаряча лінія з питань запобігання насильству 116 123 або 0 800 500 335

Уповноважений Верховної Ради з прав людини 0 800 50 17 20

Уповноважений Президента України з прав дитини 044 255 76 75

Центр надання безоплатної правової допомоги 0 800 213 103

Національна поліція України 102

Відповідальність осіб, причетних до насильства, жорстокого поводження.

1. Особи, які вчинили насильство та/або жорстокість по відношенню до здобувачів освіти притягуються до відповідальності, згідно з чинним законодавством.

2. Неповідомлення директором ліцею уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.

1. Положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому

поводженню з дітьми у Вараському ліцеї №5 затверджується наказом керівника закладу освіти з урахуванням Типової програми і є обов'язковими до виконання усіма учасниками освітнього процесу.

2.Учасники освітнього процесу мають бути ознайомлені з Положенням про запобігання і протидію насильству та жорстокому поведженню з дітьми у Вараському ліцеї №5.

3.Положення оприлюднюється на веб-сайті Вараського ліцею №5.

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ директора
19.09.2025 № 157

**План заходів щодо запобігання випадкам насильства
та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми на 2025-2026 н. р.**

№ з/п	Зміст заходу	Термін проведення	Відповідальний
1. 2.	Дотримуватися порядку реагування та порядку дій при виявленні випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми під час воєнного часу.	вересень	ЗДВР
3.	Продовжувати навчання працівників на онлайн курсах «Протидія та попередження насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми в закладах освіти», «Набуття нових компетентностей відповідно до викликів воєнного стану», розробленому Міністерством освіти і науки України.	впродовж року	Адміністрація
4.	Здійснювати у закладі просвітницько-профілактичні заходи з педагогами, батьками, підлітками щодо роз'яснення основних причин, ознак насильства в освітньому середовищі та оволодіння практичними навичками оперативного реагування, запобігання таким ситуаціям під час воєнного часу.	впродовж року	Кл. керівники, соц.педагог пр.психолог
5.	Висвітлювати та поновлювати інформацію на сайті ліцею з контактними телефонами відповідних служб, гарячої лінії.	вересень	Адміністратор сайту
6.	Дотримуватися правил поведінки здобувачів освіти у закладі та спостерігати за їх дотриманням.	постійно	Голова учнівського парламенту, черговий вчитель, заступник з ВР
7.	Здійснювати спостереження за чергуванням вчителів та учнів на перервах. Ознайомити чергових із правилами евакуації та планом евакуації учасників освітнього процесу під час сигналу «Повітряна тривога» під час воєнного стану.	впродовж року	Адміністрація
8.	Продовжити співпрацю з підрозділами ювенальної поліції Вараського відділу поліції, службою у справах дітей, центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.	впродовж року	Адміністрація
9.	Інформативна робота щодо попереджувати будь-які прояви глузування, насильства, жорстокого поводження у класах.	впродовж року	Кл.кер, вчителі-предметники
10.	Своєчасно виявляти батьків або осіб, що їх замінюють які ухиляються від виконання передбачених законодавством обов'язків щодо створення належних умов для життя, навчання та виховання учнів в умовах воєнного стану.	впродовж року	Кл.кер., психолог.служ-ба

11.	Своєчасно повідомляти адміністрацію ліцею щодо порушень правил безпечного освітнього простору та випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми.	впродовж року	Адміністрація
12.	Забезпечити проведення роз'яснювальної роботи серед учнів та батьків щодо безпечного освітнього середовища через різноманітні форми роботи під час воєнного стану.	впродовж року	Кл.керівники
13.	Проводити діагностику психологічного клімату класу і виявляти дітей, які зазнали прояви насильства чи жорстокого поводження зі сторони своїх однокласників.	за запитом	Психолог
14.	Посилити індивідуальну роботу з учнями, схильними до правопорушень, та їх батьками.	впродовж року	Класні керівники, Психол. служба
15.	Забезпечити ефективне функціонування психологічної служби з питань створення безпечного освітнього середовища та запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми під час воєнного стану.	постійно	Адміністрація
16.	Проводити роботу в напрямку вдосконалення психолого-педагогічної компетентності та підвищення рівня психологічної культури вчителів та батьків для здійснення ефективної взаємодії дорослих з дітьми, побудованої на засадах довіри під час воєнного стану.	двічі на рік	Кл.керівники, психологічна служба
17.	Перевірка приміщень, території закладу з метою виявлення місць, які потенційно можуть бути небезпечними та сприятливими для вчинення насильства чи жорстокого поводження з дітьми.	постійно	Заст.дир.з госп роботи
18.	Вивчити стан мікроклімату в класних колективах (1,5,10 класи) з метою визначення рівня соціальної взаємодії.	I семестр	Соц.педагог, пр.психолог
19.	Поновлення та доповнення інструментарію для діагностування рівня напруги, тривожності в учнівських колективах під час воєнного стану	впродовж року	Практичний психолог
20.	Ведення обліку учнів, які схильні до правопорушень	впродовж року	Соціальний педагог
21.	Здійснення системного спостереження за відвідуванням учнями ліцею. Здійснення профілактичних рейдів "Стоп куріння", "Урок"	постійно	Адміністрація
22.	Тематичні зустрічі з працівниками ювенальної поліції, ССД.	третій вівторок кожного місяця	Адміністрація
23.	Залучення учнів, вразливих категорій (батьки УБД, сиріт, напівсиріт, батьки, яких за кордоном та ін.), до участі у різноманітних заходах	постійно	Педагог-організатор
24.	Взяти участь у всеукраїнській акції "16 днів проти насильства" (заходи згідно окремого плану)	листопад, грудень	ЗДВР

25.	Проведення духовних годин із залученням духовенства міста	впродовж року	ЗДВР
26.	Відзначення дня толерантності (за окремим планом)	16.11	ЗДВР
27.	Психологічний та соціально – педагогічний супровід батьків та дітей з особливими освітніми потребами	впродовж року	Команда супроводу
28.	Консультативна допомога у налагодженні ефективної взаємодії та розв'язанні конфліктних ситуацій під час воєнного стану.	впродовж року	Психологічна служба
29.	Поновлення списку установ із зазначенням їхньої назви, сфери соціальних послуг, місця розташування, контактних телефонів	вересень	Соціальний педагог
30.	Співпраця із управлінням освіти, закладами медичного, соціального, культурного напрямків, співпраця з ювенальною поліцією, ЦСССДМ, ССД, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, благодійними фондами під час воєнного стану.	постійно	Адміністрація
31.	Проведення тематичних тижнів: (заходи за окремим планом) • Тиждень правових знань • 16 днів проти насильства	I семестр	ЗДВР
32.	Функціонування “Скриньки довіри” в закладі освіти під час воєнного стану.	постійно	ЗДВР
33.	Етичні бесіди, виховні години, години спілкування “Кожна дитина має право», «Скажи насильству:»Ні!», «Діти без насильства”, «Для чого живе людина?», «Зупинимо насильство разом», «Поважаймо один одного», «Життя без насильства», «Ми-різні, але ми-рівні», “STOP насильству», «Подолаймо образи разом», «Мій світ без насильства», «Що значить бути толерантним», «Конфлікти та їх подолання», «В країні добрих ввічливих людей», «Планета толерантності», «Кібербулінг та кібермобінг – сучасні загрози».	впродовж року	Класні керівники 1-11 класи
34.	Організація екскурсій по рідному краю.	впродовж року	Класні керівники
35.	Бесіди з виховної роботи з питань протидії торгівлі дітьми ”Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція”.	жовтень-травень	Соц.педагог
36.	Сприяння участі дітей в різних конкурсах, фестивалях, турнірах, іграх	впродовж року	Педагог-організатор, соц.педагог
37.	Година спілкування «Правила поведінки в екстремальних ситуаціях»	вересень	Класні керівники

38.	Виступи на батьківських зборах щодо допомоги побудови раціонального діалогу з дітьми з метою попередження стресогенних ситуацій в умовах воєнного стану.	впродовж року	Пр.психолог
39.	Інформаційно-просвітницька робота щодо причин дитячих суїцидів та своєчасного виявлення причин та умов, що цьому сприяє.	впродовж року	Соц.педагог
40.	Психосоціальні ігри " Сміємось, бігаємо, рухаємось, щоб краще рости разом".	впродовж року	Соц.педагог
41.	Відеолекторій «Про безпечну поведінку під час війни»	листопад	Педагог-організатор
42.	Тематичні бесіди «Безпечний інтернет».	листопад	Педагог-організатор
43.	Правовий турнір до Міжнародного дня захисту прав людини «Знай свої права та виконуй обов'язки»	грудень	Вчитель з правознавства

Заступник директора
з виховної роботи

Ірина ХОДАРИНА

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ директора
19.09.2025 № _____

Склад комісії з розслідування випадків запобігання насильству та
унеможливлення жорстокого поводження з дітьми
у Вараському ліцеї №5

Голова комісії: директор Пашко Р. Ф.

Заступник голови комісії: заступник директора з виховної роботи
Ходаріна І.Є.

Секретар: соціальний педагог Марангос-Гадада А.Д.

Члени комісії:

1. заступник директора з навчальної роботи Саворона Н.М.
2. практичний психолог Комар Н.А.
3. класний керівник 10-А класу Ставська А. В.
4. класний керівник 9-А класу Пашко В.В.
5. класний керівник 8-Г класу Петрук Г.О.
6. інспектор відділу «Служба освітньої безпеки» Вараського РВП
ГУНП в Рівненській області лейтенант поліції Порохнюк В.Б.
7. головний спеціаліст служби у справах дітей виконавчого комітету
Вараської міської ради Шпак В.М. (за згодою).

АНКЕТА
анонімного опитування для дітей

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування у закладі?
 так, завжди;
 інколи;
 ні.
  2. Як до тебе ставилися дорослі?
 з повагою;
 байдуже;
 іноді грубо або несправедливо.
  3. Чи були випадки, коли хтось із працівників (закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, які контактують з дітьми), інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?
 так;
 ні.
  4. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися за допомогою?
 так;
 ні.
  5. Що б ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше?
(відкрите поле)
-
-